

รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

A MODEL OF MORAL SUPPORT FOR BASIC SCHOOL STUDENTS UNDER THE NARATHIWAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA1

ผู้วิจัย

นายิกา จันทน์ยิหวา¹

Nayika Chanyiwat

Nayika6600@gmail.com

กรรมการควบคุม

รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต²ดร.พีระพงษ์ สิทธิอมร³

Advisor Committee

Assoc.Prof.Dr.Sowwanee Sikkhabundit

Dr.Peerapong Sithiamorn

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2) เพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ไปใช้มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจริยธรรมและศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยการสุ่ม อย่างง่ายให้ได้จำนวน 327 คน ตามตารางกำหนดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970) โดยใช้แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมโดยตรง จำนวน 6 คน ดังนี้ ด้านศาสนาอิสลาม 3 คน ด้านศาสนาพุทธ 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงซึ่งเป็นผู้สอนศาสนาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน ดังนี้ ศาสนาอิสลาม 3 คน ศาสนาพุทธ จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ปฏิบัติทางด้านศาสนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง ดังนี้ อีหม่ามประจำมัสยิด 3 คน เจ้าอาวาส 3 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาทั้งหมด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 149 คน แบบประเมิน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

¹นิสิตระดับหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ประกอบด้วย
องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การ
ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูผู้สอนในเรื่อง
คุณธรรม จริยธรรมองค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาจริยธรรม
ผ่านคำสอนของศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธร่วมกัน
โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเมตตา ความอ่อนโยน ความอดทน
และการให้อภัยองค์ประกอบที่ 3 การใช้หลักสูตรเพื่อ
พัฒนานักเรียนในการยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรม
และจริยธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
องค์ประกอบที่ 4 การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีหรือ
พิธีทางศาสนา เพื่อสกัดกั้นความคิดและการกระทำที่ไม่ดี
งาม และเป็นการฝึกการเป็นผู้ให้เช่นการรู้จักให้อภัยและ
รู้จักแบ่งปันความรู้ความดี และองค์ประกอบที่ 5 การวัด
และประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ทักษะและเจตคติ
ของผู้เรียนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ และนำผลการ
ประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

3. การประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบ
การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส
เขต 1 ไปใช้ พบว่า รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่
ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบ การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ABSTRACT

This is a mixed method research 1) to
study current situation and existing of moral
Support for basic school students under the
Narathiwat Primary Educational Service Area 1; 2)
to develop a model of moral support for basic

school students under the Narathiwat Primary
Educational Service Area 1.; and 3) to study an
appropriateness of the developed model. Three
stages used in the research: Stage 1 Study,
analysis, synthesize concepts and current situation
of moral support for basic school students under
the Narathiwat Primary Educational Service Area1.
2) Stage 2: develop a moral support for basic
school students. 3) Stage: 3; to study an
appropriateness of the developed support model
for students. The samples consists of 327 school
administrators and teachers in basic schools under
Jurisdiction of Narathiwat Primary Educational Service
Area 1 which applicable of Krejcie and Morgan's
table. The convenient sampling has been taken for
the key informants of ten (10) school administrators
and thirty (30) stakeholders (students, parents, teachers
and school's board). There are 149 experts of school
administrators who evaluate a feasible of a model
for moral contribution of basic school students under
Narathiwat Primary Educational Service Area1. The
research instrument consists of survey questionnaire
and structure-interview and evaluate form with IOC
between 0.80-1.00. The statistics used for data
analyses were percentage, mean, and standard
deviation and qualitative data analysis with content
analysis.

The findings in dicated that:

1. Section 1, overall current situation and
existing of moral contribution of basic school students
under Narathiwat Primary Educational Service Area1
were at the high level.

2. Section 2, a model construction for moral
contribution of basic school students under Narathiwat
Primary Educational Service Area1 were found that;

there are five (5) components for moral contribution of basic school students under Narathiwat Primary Educational Service Area 1; 1) the teachers were been a role model for ethic and moral conducts, 2) there are integrated teaching of both Islamic and Buddhism's moral by emphasizing moral, sympathy, kindness and forgiveness for the students, 3) set up curriculum which tied-up with moral and ethics and peacefully living together, 4) launching activities which related to religion or tradition which eliminated bad behavior or thinking eg., know how to forgive or share the goodness, 5) measurement and evaluation were made on knowledge, attitude and skill of the students, parents, other and an evaluation result shall be apply in teaching and learning development.

3) section 3, overall model evaluation for moral contribution of basic school students under Narathiwat Primary Educational Service Area1 were at highest level with appropriate, righteous and feasible respectively.

Keywords : Model, Moral Contribution of Basic School Students, School Administrators and Teachers in Basic schools Under Jurisdiction of Narathiwat Primary Educational Service Area 1

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามกระแสการเปลี่ยนของเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านการสื่อสารและข้อมูลสารสนเทศ อันเป็นผลมาจากการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่งผลถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลระหว่างกลุ่มหรือระหว่างประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึงมากขึ้น (หทัยรัตน์ มาประณีต. 2553: 4) ทำให้การรับรู้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโดยการก้าวไปสู่ความทันสมัยในด้านเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้ผู้รับได้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย

จากทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดการเรียนรู้และเลียนแบบอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 6) ที่เห็นว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขณะนี้ส่งผลให้ค่านิยมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางวัตถุนิยมมากขึ้น และส่งผลให้เกิดความเสื่อมถอยทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมตามมาเป็นลำดับ มนุษย์ยังเพิ่มความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้มากขึ้น แกร่งแข็งขึงดี เอาวัดเอาเปรียบกันโดยไม่คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจ ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี ปัญหาความประพฤติมิชอบในวงราชการ นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมจากต่างประเทศที่หลั่งไหลเข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทยมากขึ้นทำให้คนไทยขาดคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาแต่การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากรส่วนใหญ่เป็นสำคัญ กล่าว คือ ประชากรต้องมีคุณภาพดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันความว่า “ประเทศชาติจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ” การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542: 5) จากข้างต้นสอดคล้องกับคำกล่าวของพระธรรมปิฎก (มานิตยฺย คงเจริญ. 2545: 1) ที่ได้กล่าวว่าสังคมไทยในยุคปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่ภาวะเสื่อมโทรมอย่างน่าวิตก มีปัญหาหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ต้นเหตุของปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากปัญหาด้านจริยธรรม ได้แก่ การขาดระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเมตตากรุณา รวมทั้งการมีค่านิยมเชิงวัตถุนิยมยกย่องและปฏิบัติตามกระแสวัฒนธรรมตะวันตกที่เน้นการสร้างสรรคทางวัตถุที่หลั่งไหลเข้ามาทำให้ค่านิยมทาง

ด้านจิตใจ ซึ่งยึดความสุขจากความสงบ ความเพียงพอ เริ่มจางหายไปจึงมุ่งแสวงหาประโยชน์ให้กับตนเอง มากกว่าส่วนรวม และทำลายทรัพยากรธรรมชาติเกิดสภาวะขาดความสมดุล อันเป็นผลให้เกิดภัยธรรมชาติ มลภาวะและการขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย อนึ่งวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างมาก พร้อมทั้งความเจริญของเทคโนโลยีทางด้านข่าวสารข้อมูลและการสื่อสารได้ถูกใช้ในการนำมากล่อมมนุษย์ให้ผลิตเพลิน กลุ่มหลงอยู่ในความมัวเมาต่างๆ มากกว่าจะใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือพัฒนาตัวมนุษย์เอง

ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีส่วนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้เป็น “ทรัพยากรมนุษย์” ที่มีคุณธรรมตามความต้องการของสังคม ฉะนั้น การสอนอบรมให้ความรู้เพื่อให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติมีคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องส่งเสริมให้มีขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย นอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น การจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมเป็นคนดีของสังคม อันจะเป็นกำลังสำคัญในการที่จะพัฒนาประเทศชาติสืบไปผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในปัจจุบันต่างพยายามที่จะฝึกฝนอบรมจิตใจของเยาวชนให้รู้ผิดชอบชั่วดีมากขึ้น โดยหลายฝ่ายหวังว่าการอบรมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนจะเป็นเสมือนสายพานที่คอยเหนี่ยวรั้งและซุดตึงให้เด็กได้มีสภาพจิตใจที่เข้าถึงคุณงามความดีของชีวิต (สุมน อมรวิวัฒน์. 2546: 47) เช่นเดียวกันกับกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดมาตรการในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมข้อหนึ่งว่าเร่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนกล่าวโดยสรุปได้ว่า หัวใจของการเรียนการสอน คือ การที่นักเรียนได้สัมผัสและสัมผัสกับสรรพสิ่งที่อยู่ภายในตัวเองและรอบตัว นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกทำ ฝึกวัดและประเมิน ได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ได้รับ

การฝึกหัด ชัดเจนทั้งกาย วาจา ใจ และได้เรียนในบรรยากาศที่ปลูกฝัง ปลูกเร้าจินตนาการสร้างเสริมสุนทรียภาพซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (2549) ได้เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนธรรมศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านความรู้ในหลักธรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้นและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

การศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่ถูกกำหนดในนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล และเป็น 1 ใน 29 เป้าหมายแห่งความสำเร็จซึ่งระบุข้อที่ 13 ว่า “สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนได้รับการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรการศึกษาและครูทั้งสายสามัญและศาสนาอย่างครบถ้วนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานกลางของประเทศ” ทั้งนี้เนื่องจากคุณภาพการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น ถือว่ายังไม่เทียบเท่ามาตรฐานกลางของประเทศ ซึ่งมีสาเหตุมาจากความนิยมและจำเป็นในการศึกษาที่ต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของประชาชน ซึ่งมีอิทธิพลมาจากหลักการของศาสนาเป็นสำคัญจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม มีวิถีชีวิตและการปฏิบัติที่มาจากหลักคำสอนของศาสนาครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการประกอบอาชีพ ด้านจริยธรรม การปฏิบัติต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ตลอดจนการกินอยู่ การแต่งกาย รวมทั้งการปฏิบัติตามพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีวิถีการปฏิบัติที่เคร่งครัด และเป็นสิ่งจำเป็นที่มุสลิมต้องศึกษา และปฏิบัติให้ถูกต้อง (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า. 2559: ออนไลน์) สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัด

ชายแดนภาคใต้ที่ประกอบไปด้วยจังหวัดยะลาปัตตานี นราธิวาสสตูลและอำเภอจังหวัดสงขลา (จะนะ นาหวี สะบ้าย้อยและเทพา) โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีสภาพที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นกล่าวคือมีวิถีชีวิตภาษา และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองมีการจัดการศึกษาที่หลากหลายทั้งโรงเรียนรัฐบาลโรงเรียนเอกชนทั่วไป โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญศึกษา สถาบันศึกษา ปอเนาะ ศูนย์การศึกษา อิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ขณะเดียวกันก็มีสภาพปัญหาที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นอันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านเชื้อชาติศาสนาภาษา ปัญหาความยากจนปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ทำให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก (สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2551: คำนำ) นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในจังหวัดนราธิวาส นอกจากจะมีปัญหาความแตกต่างด้านเชื้อชาติศาสนาภาษาแล้ว ยังพบปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนของในพื้นที่ ซึ่งจะเห็นได้จากการรายงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 (2559 ข: ออนไลน์) พบว่ายังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ดังนี้ 1) สถาบันครอบครัวอ่อนแอการหย่าร้างมีสถิติสูงขึ้นทำให้เด็กขาดความอบอุ่นไม่มีผู้ปกครองดูแล ทิ้งภาระให้กับผู้สูงอายุส่งผลต่อการมาเรียนการออกกลางคันการเรียนไม่ต่อเนื่องผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ 2) เยาวชนยึดติดวัฒนธรรมมีค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นสูงเพื่อหาสิ่งของบริโภคอย่างเกิดตัว 3) สังคมมีปัจจัยเสี่ยงรอบด้านและใกล้ตัวเช่นการถูกล่วงละเมิดทางเพศปัญหา HIV ยาเสพติด พฤติกรรมเลียนแบบจากสื่อทางเว็บไซต์ 4) สถาบันที่สำคัญเช่นบ้านวัดโรงเรียนขาดการประสานเชื่อมโยงในการส่งเสริมอบรมเด็ก และ 5) ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่ทำให้เกิดสังคมไร้พรมแดน การถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดค่านิยมใหม่พุ่งเป้าเพื่อทำงานไม่เป็นไม่ยึดมั่นใน

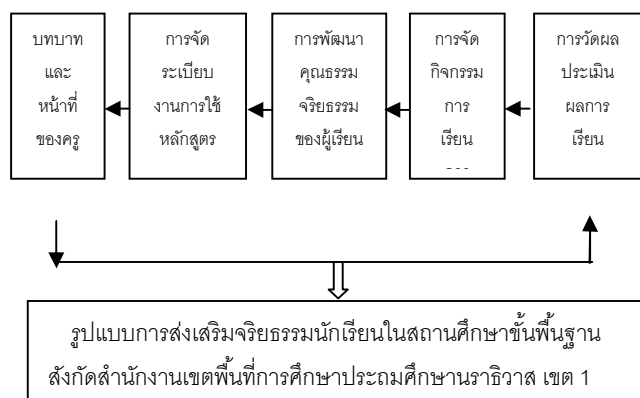
ประเพณีดั้งเดิมไม่เคารพกฎระเบียบส่งผลต่อการพัฒนา ค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนและการปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาสังคมปัจจุบันที่จะทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติกำลังประสบปัญหาสังคมหลายด้านที่รุมล้อมคุกคามเด็กเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ทำให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ขาดระเบียบวินัย และขาดคุณธรรม เป็นปัญหาสังคมที่ควรแก้ไขเป็นการเร่งด่วน ดังนั้น จึงมุ่งที่จะศึกษารูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยจะได้รูปแบบที่เหมาะสม และเป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมกับเยาวชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ให้สามารถรักษาและธำรงความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมจนเป็นที่ยอมรับ และยกย่องในสังคม ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนเพื่อใช้เป็นแบบอย่างในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจริยธรรมและศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จะดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมจริยธรรม

1.2 ศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยใช้การสำรวจจากแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลในภาพรวมของการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษาทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 149 โรงเรียน รวมครู และบุคลากร จำนวน 2,180 คน (สำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1. 2558ก: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970 : 608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถาม การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใน ข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง หน้าที่ของครู และบุคลากรทางการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert Scale)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษา เอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Research) ได้ใช้หลากหลายวิธี ทั้งการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จะดำเนินการสำรวจข้อมูลจากครู และบุคลากรทางการศึกษาทางการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการ เก็บข้อมูลกับครู และบุคลากรทางการศึกษาทางการ ศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากครู และ บุคลากรทางการศึกษาทางการศึกษาในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ที่ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ด้วยการ นำส่งและชี้แจงด้วยวาจา กับผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อให้ทราบถึงความมุ่งหมายในการวิจัย ภายหลังจาก การนำส่งแล้วผู้วิจัยจะโทรศัพท์ติดตาม เพื่อขอทราบผล การอนุญาตให้แจกแบบสอบถาม และติดตามถึงการ ได้รับคืนของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์การแปลผล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ของการส่งเสริม จริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามและแบบประเมินที่ ได้รับคืน เพื่อพิจารณาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบ ประเมินที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ

1.3 เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตาราง ประกอบการบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรม นักเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของผู้ให้ข้อมูลตาม หลักของการเลือกตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) ตามวิธีวิทยาของการสร้างทฤษฎีฐานราก ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งนี้ ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลตรง ตามที่ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ ดังนั้น ผู้วิจัย คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 3 กลุ่ม โดยมีเกณฑ์การเลือก ได้แก่

กลุ่มที่ 1 คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรมโดยตรง ซึ่งเป็นผู้สอนศาสนาที่สำเร็จ

การศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน ดังนี้ ศาสนาอิสลาม 3 คน ศาสนาพุทธ จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรงจำนวน 6 คน โดยคือ ศาสนาอิสลาม จำนวน 3 คน และศาสนาพุทธจำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ปฏิบัติทางด้านศาสนาและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง ดังนี้ อีหม่ามประจำมัสยิด จำนวน 3 คน เจ้าอาวาส จำนวน 3 รูป

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 แบบสัมภาษณ์มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ชื่อ – นามสกุล อายุ เพศ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์มี 5 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู สภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาข้อขัดข้องใดบ้าง และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

2. ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน สภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาข้อขัดข้องใดบ้าง และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

3. ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร สภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาข้อขัดข้องใดบ้าง และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาข้อขัดข้องใดบ้าง และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

5. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน สภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร มีปัญหาข้อขัดข้องใดบ้าง และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. การดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) หรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย (กิตติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, 2554: 119-157) โดยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Data) ดังนี้

1.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงประชากรทั้งสามกลุ่มเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

1.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

1.3 เนื่องจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (Individual depth interview) เป็นการซักถามพูดคุยกันระหว่างผู้สัมภาษณ์และผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการถามเจาะลึกถึงคำตอบอย่างละเอียดถี่ถ้วน การถามนอกจากจะให้อธิบายแล้ว จะต้องถามถึงเหตุผลด้วย การสัมภาษณ์แบบนี้ จะใช้ได้ดีกับการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล เจตคติ ความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพในลักษณะต่างๆ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview)

1.4 ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Less Standardized interview) เพราะเห็นว่าการสัมภาษณ์จะยืดหยุ่น เปิดกว้างไม่เป็นทางการมากนักจะถามอะไรก่อนหลังก็ได้ รวมทั้งไม่จำเป็นต้องถามคำถามเหมือนกันทุกคนก็ได้ ผู้สัมภาษณ์มีอิสระในการถามและสามารถปรับเปลี่ยนการซักถามให้เหมาะสมกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนได้

1.5 การนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์ เป็นการจัดการเพื่อเตรียมการการสัมภาษณ์ เช่น การเตรียมสถานที่ กำหนดวัน เวลา และจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่

จำเป็น ทั้งนี้ผู้วิจัยจะนัดหมายนอกสถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์คลายความวิตกกังวล เมื่อจะให้ข้อมูลบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือองค์กร

1.6 ก่อนเริ่มการทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แสดงถึงความมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ โดยขออนุญาตในการจัดบันทึกและบันทึกเสียง ระหว่างการสัมภาษณ์

1.7 ผู้วิจัยได้มีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และมีการทดสอบคำถามและคำตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการถามคำถามต่อไป โดยจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์แต่ละรายจะทำการสัมภาษณ์จนกว่าจะไม่พบข้อสงสัยหรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้น ที่เรียกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data Saturation) จึงจะหยุดการสัมภาษณ์

1.8 ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้ทำการวิจัยจะใช้การจดบันทึกสรุปสั้นๆ เฉพาะประเด็นที่สำคัญ และเมื่อจบการสัมภาษณ์ จะทำการบันทึกข้อมูลอื่นๆ ทันที เช่น ลักษณะท่าทาง ลักษณะน้ำเสียง ตามความเป็นจริงโดยไม่มีการตีความ นอกจากนี้ยังได้บันทึกเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยขณะที่ยกรวบรวมข้อมูล

1.9 ข้อมูลจะถูกนำมาทำการบันทึก และถอดเทปรายวัน เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน เพื่อนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป และข้อมูลที่ได้มาผู้วิจัยจะนำมาถอดเทปคำตอบ คำ ประโยคต่อประโยค แล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งด้วยการ ฟังเทปบันทึกเสียงซ้ำ

อนึ่ง ก่อนทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะอธิบายเค้าโครงการวิจัยของตนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ให้ข้อมูลหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยอย่างเคร่งครัด เช่น มีการขออนุญาตใช้เครื่องอัดเสียง เครื่องบันทึกภาพ และเสียง หรือถ่ายรูปอย่างมีลายลักษณ์อักษรชัดเจน มีการชี้แจงสิทธิที่จะไม่ให้ความร่วมมือ สิทธิที่จะฟ้องร้อง

ไม่ให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยนั้น และมีการลงนามในแบบฟอร์มแสดงการยินยอม (Informed consent form) ก่อนที่จะเข้าร่วมในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การยกร่างรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ดำเนินการดังนี้

1.1 ดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลและสารสนเทศจากการดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 และได้แก่การวิเคราะห์จากการศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 และในขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 มาประกอบกับกรอบแนวคิดในบทที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิด ตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 นำผลสังเคราะห์ สารสนเทศตามข้อ 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการร่างรูปแบบ

1.3 ยกร่างขององค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

1.4 ได้ร่างรูปแบบ และเสนอร่างรูปแบบต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

1.5 ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบ ตามข้อเสนอแนะเพื่อนำไปประเมินความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

ขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 โดยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำนวน 149 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1. 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมิน

การสร้างแบบประเมินดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดการประเมิน

รูปแบบจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบประเมินรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1

3. นำแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

4. นำแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนใน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 มาปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ขั้นตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert.1976) ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 73) ดังนี้

5 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การตรวจสอบแบบสอบถามใช้การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยนำแบบสอบถามให้กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณา และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) คือ พิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของเครื่องมือกับ

เนื้อหาของสิ่งที่ต้องการวิจัย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 116-117) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

6. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.914

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

2. ติดต่อประสานงานผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 149 คน ทางโทรศัพท์และด้วยตนเองเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย

3. ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ถึงผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 149 คน ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และด้วยตนเอง

4. นำข้อมูลจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด

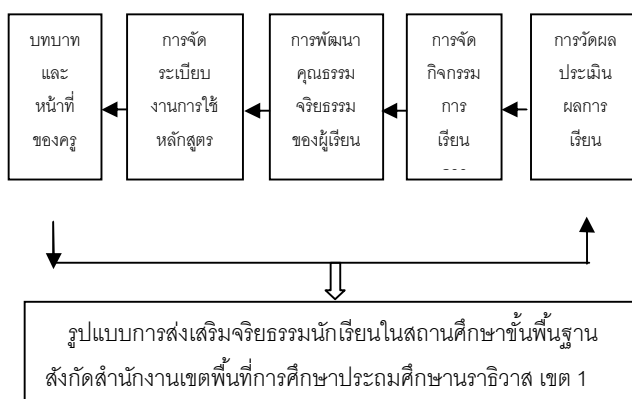
3.41 - 4.20 หมายถึง การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.= 1.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครู ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 1.14) ครูผู้สอนส่งเสริมให้ทุกคน ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝังหรือเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=1.11) ครูผู้สอนสร้างความตระหนักและจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเสริมสร้างการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 1.08) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ ครูผู้สอนแทรกคุณธรรมจริยธรรมในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมุ่งเน้นการใช้กระบวนการกลุ่ม ($\bar{X} = 4.09$, S.D.=1.00)

2. ผลการสร้างรูปแบบพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนี้

2.1 ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู องค์ประกอบที่ 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=1.09) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูผู้สอนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม

2.2 ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน องค์ประกอบที่ 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=1.09) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาจริยธรรมผ่านคำสอนของศาสนาพุทธรวมกับการปลูกฝังอัลลามในอิสลาม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเมตตา ความอ่อนโยน ความอดทน และการให้อภัย

2.3 ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตร องค์ประกอบที่ 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 1.05) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้หลักสูตรเพื่อพัฒนานักเรียนในการยึดมั่นและปฏิบัติตนตามคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D.=1.05) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีหรือพิธีทางศาสนา เพื่อสกัดกั้นความคิดและการกระทำที่ไม่ดีงามและเป็นการฝึกการเป็นผู้ให้เช่นการรู้จักให้อภัยและรู้จักแบ่งปันความรู้ความดี

2.5 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน องค์ประกอบที่ 5 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=1.04) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การวัดและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 1.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 1.13) และด้านความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 1.10) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้วิจัยโดยอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า สภาพการณ์ปัจจุบันในการพัฒนาการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินส่งเสริมให้ครูและนักเรียนปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นรวมทั้งได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีเกิดความภาคภูมิใจในการทำความดีที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมทั้งอาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องอาทิกิจกรรมเสริมเนื้อหาสาระตามหลักสูตรกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมประจำวันและประจำสัปดาห์กิจกรรมวันสำคัญและกิจกรรมพิเศษซึ่งมีลักษณะของการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและการจัดกิจกรรมของโครงการต่างๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมพัฒนานักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองรักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นส่งผลให้นักเรียนประพฤติไปในทางที่ดีทั้งทางกายวาจาใจตามกฎระเบียบที่อิสลามได้กำหนดขึ้นมาซึ่งสอดคล้องกับกรอบความคิดหลักในการพัฒนาคุณธรรม

จริยธรรมของกรมวิชาการ (2544: 71) ที่กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมจะต้องใช้หลายวิธีในลักษณะสัมพันธ์กันคือจะต้องค่อยๆ ปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านกระบวนการทางงานกระบวนการเรียนการสอนและการหาคำตอบให้แก่ชีวิตในสถานการณ์ต่างๆ โดยเน้นกระบวนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมบนพื้นฐานที่ว่าหลักจริยธรรมสูงสุดมีหลากหลายดังนั้นการคิดไตร่ตรองกับเหตุผลทางจริยธรรมแล้วนำไปขัดเกลาเจียนแต่งตนเองอย่างต่อเนื่องจะสามารถพัฒนาให้เป็นคนมีคุณธรรมที่เข้าสู่ความจริงแท้สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของกระทรวง ศึกษาธิการ (2546) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดไว้ว่ารัฐพึงสนับสนุนกิจกรรมและเยาวชนในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีบุคลิกภาพที่ดีมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายมีเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมไทยยึดมั่นร่วมมือกันดำรงรักษาและป้องกันสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์และในหมวดที่ 1 บททั่วไปความมุ่งหมายและหลักการมาตราที่ 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้คุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและยังปรากฏอยู่ในหมวดที่ 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 22, 23, 24, 25 การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมหมายถึงกิจกรรมใดๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกโรงเรียนที่เป็นเพื่อปลูกฝังพัฒนาบุคลิกลักษณะนิสัยนักเรียนให้ขงงามและสอดคล้องงานวิจัยของ มุมีนะห์ บูงอตาหยง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียน พบว่าระดับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอิสลามแก่นักเรียนตามความเห็นของครู พบว่าโดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบพบว่า รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

นราธิวาส เขต 1 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

รูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 นี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยทำการศึกษาทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องชัดเจนสามารถนำมากำหนดเป็นตัวแปรไว้ในแต่ละองค์ประกอบหลักของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ได้อย่างถูกต้องตามทฤษฎีและสามารถอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ได้ศึกษาได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดของคีฟส์ (Keeves 1988: 561-565); ศักดา สถาพรจนา (2549) ที่กล่าวไว้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของรูปแบบสรุปได้ดังนี้ “รูปแบบต้องมีความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรที่ศึกษาสามารถใช้พยากรณ์สิ่งที่เกิดขึ้นได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ได้ศึกษาได้อย่างชัดเจนเป็นการสร้างความคิดรวบยอดใหม่และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของเรื่องที่จะทำ”

2.1 ด้านบทบาทและหน้าที่ของครู องค์ประกอบที่ 1 การประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีของครูผู้สอนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมดั่งนั้นครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จะต้องเป็นผู้หล่อหลอมให้ลูกศิษย์เป็นคนเก่ง คนดี มีสรรพวิชาสำหรับการประกอบอาชีพ รู้เท่าทันสิ่งรอบตัว มีจิตใจที่เที่ยงม รู้จักผิดชอบชั่วดี รวมถึงการประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดังที่ ชัชชญา พิระธรณิศร์ (2552) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูในการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ว่า 1) สร้างการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตรครูมีความใกล้ชิดกับนักเรียน บรรยายภาศในการเรียนการสอนนักเรียนรู้สึกได้ว่าครูให้ ความรัก ความห่วงใย เป็นที่ปรึกษาที่ดี แนะนำในสิ่งที่ถูกต้อง ให้ขวัญกำลังใจ

2) กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี ครูวางตัวได้เหมาะสมกับบทบาทและสถานภาพของครู 3) มีการอบรมสั่งสอนอย่างถูกวิธี โดยมุ่งเน้นวิธีสอนตามแนวทางของนักจิตวิทยามานุษยนิยม และ 4) สร้างกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ครูควรมีกิจกรรมใช้สื่อ และอุปกรณ์ที่หลากหลายในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับมโนทัศน์ ใต้เถื่อน (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยและเสนอแนวทางการสร้างแบบอย่างที่ดีได้แก่โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายมุ่งพัฒนาให้บุคลากรทุกคนประพุดิตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสอดคล้องกับ กนกพร เพ็ชรพงศ์ และคณะ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าครูมีบทบาทระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาจริยธรรมผ่านคำสอนของศาสนาพุทธร่วมกับการปลูกฝังอัคลากในอิสลาม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีเมตตา ความอ่อนโยน ความอดทน และการให้อภัยดั่งนั้นครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จะต้องการพัฒนาด้วยการจัดการเรียนการสอนด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักความเมตตา มีน้ำใจ กรุณาปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข มีความละเอียดอ่อนต่อความรู้สึกของผู้อื่น และให้แสดงออกด้วยการปฏิบัติที่ดีและใจบุญสอดคล้องกับแนวคิดของเยาวลักษณ์ แสนดวงดี (2559: ออนไลน์) ได้สรุปความสอดคล้องของจริยธรรมร่วมระหว่างศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธดังนี้ 1) การทำความดี ละเว้นความชั่ว 2) การแสดง ความรักความเมตตา และเสียสละ 3) การเสียสละเพื่อเพื่อนมนุษย์ 4) การพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ขยันหมั่นเพียร และ 5) สอนให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกันสอดคล้องกับมโนทัศน์ ใต้เถื่อน (2553: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย สภาพปัญหาและแนวทางการปลูกฝังอัคลากแก่นักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การปลูกฝังอัคลากในอิสลามมีเป้าหมายเพื่อสร้างมนุษย์ที่

สมบูรณ์ทั้งในด้านการศรัทธาและการปฏิบัติตามบทบัญญัติของศาสนาผู้ทำหน้าที่ปลูกฝังต้องมีความบริสุทธิ์ใจความยำเกรงความรอบรู้ความสุภาพและมีความตระหนักว่าเป็นงานที่จะถูกสอบสวนและมีผลตอบแทนในโลกนี้และโลกหน้าลักษณะพิเศษของการปลูกฝังอัลลากุในอิสลามคือการปลูกฝังหลักการศรัทธา การปลูกฝังแบบเป็นองค์รวมการปลูกฝังแบบต่อเนื่องและการปลูกฝังแบบมีส่วนร่วมส่วนวิธีการปลูกฝังอัลลากุในอิสลามมี 6 วิธีการ ได้แก่ 1) วิธีการสร้างแบบอย่างที่ดี 2) วิธีการสร้างแรงจูงใจ 3) วิธีการตักเตือน 4) วิธีการนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม 5) วิธีการจัดกิจกรรมปลูกฝังอัลลากุอย่างสม่ำเสมอ และ 6) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี 2) สภาพการปลูกฝังอัลลากุแก่นักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับ ทัศนะคุณธรรมจริยธรรม (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนพบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความประพฤติดีมีเกณฑ์คุณธรรมจริยธรรมที่ครูประเมินว่าอยู่ในระดับพอใช้ถึงดีมาก ผู้ปกครองมีวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยเลือกใช้วิธีการต่างๆ ผสมผสานกัน ดังนี้ 1) สั่งสอนอบรมโดยตรงบอกให้กระทำหรือห้ามกระทำสิ่งใดๆ ใช้การให้รางวัลและการลงโทษเป็นส่วนหนึ่งในการสั่งสอนอบรม 2) เป็นต้นแบบ 3) ลักษณะคือตัวแบบจริงตัวแบบสัญลักษณ์และตัวแบบคำบอกเล่า 3) สอดแทรกเนื้อหาเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมระหว่างทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด 4) ใช้หลักการศาสนาด้วยการพาบุตรหลานเข้าวัดทำบุญในวันหยุดสวดมนต์ก่อนนอนชี้แจงให้รับรู้บาปอันเกิดจากการผิดศีล และ 5) ชี้แจงให้เห็นผลของการกระทำและสอดคล้องกับ กำแพง จิตตะมาก (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองผลการวิจัยพบว่า การศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ด้วยการสังเคราะห์แนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ 5 แนวทาง คือ การพัฒนาด้วย

การจัดการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยการใช้ตัวแบบที่ดีด้วยการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและด้วยการนำผู้ปกครองและผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.3 ด้านการจัดระเบียบงานการใช้หลักสูตรองค์ประกอบที่ 3 การใช้หลักสูตรเพื่อพัฒนานักเรียนในการยึดมั่นและปฏิบัติตามคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั้งนี้เนื่องจากว่าในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ความหลากหลายของวัฒนธรรมและความต้องการของท้องถิ่นได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องนำไปดำเนินการแต่ประการใดหากแต่กำหนดให้สถานศึกษาที่ประสงค์จะนำหลักสูตรนี้ไปใช้ต้องคำนึงถึงความพร้อมด้านทรัพยากร แหล่งการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญโดยสถานศึกษาจะต้องจัดบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่ได้กล่าวถึงจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิดการแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข และ 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553: 11) ได้เสนอแนวคิดหลักการและจุดหมายของหลักสูตรในโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ดังนี้ หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีศรัทธามั่นมีความจงรักภักดีต่ออัลลอฮ์สุบฮานะฮะฮะสุวะตะอาลา มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างนบีมุฮัมมัดคือลัลลอฮุอะละยฮะสัลลัมมีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่ดีเพื่อพัฒนาตนเองครอบครัวและสังคมก่อให้เกิดสันติสุข และสอดคล้องกับกำหนดจุดหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ 1) มีความศรัทธาต่อ อัลเลาะห์สุบฮานะฮะสุวะตะอาลาและปฏิบัติตามแบบอย่างของนบีมุฮัมมัดคือลัลลอฮุอะละยฮะสัลลัมตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม 2) มีความรู้ความเข้าใจมีทักษะในการอ่านอัลกุรอานและสามารถนำหลักคำสอนไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ 3) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์มีเหตุผลในการวินิจฉัยพิจารณาปัญหาต่างๆ โดยยึดหลักการอิสลาม และ 4) มีความภาคภูมิใจในความเป็นมุสลิมที่ดีมีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริตอดทนเสียสละเพื่อส่วนรวมเห็นคุณค่าของตนเองสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสันติสุข เป็นต้น

2.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 4 การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับประเพณีหรือพิธีทางศาสนา เพื่อสกัดกั้นความคิดและการกระทำที่ไม่ดีงาม และเป็นการฝึกการเป็นผู้ให้เช่นการรู้จักให้อภัย และรู้จักแบ่งปันความรู้ความดีดังนั้น ครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและหลักสูตรของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ดี

เพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรและนอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา เพราะอิทธิพลของศาสนาทุกศาสนาย่อมมีคำสั่งสอนเป็นศีลและธรรมให้บุคคลผู้นับถือและศรัทธาให้การยอมรับและเชื่อฟังดังนั้น สถานศึกษาควรได้ทำการส่งเสริมสืบทอดพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อ ดังกล่าว สอดคล้องกับ มนุสศักดิ์ ไต๊ะเถื่อน (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยและเสนอแนวทางการปลูกฝังอัลลากูแก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีปรากฏผลดังนี้ 1) แนวทางการสร้างแรงจูงใจ ได้แก่ การเริ่มต้นการสอนด้วยการกล่าวพระนามของอัลลอฮ์ (ซบ.) การจัดโครงการสร้างแรงจูงใจการมอบรางวัลนักเรียนที่มีอัลลากูดีการให้โอกาสนักเรียนที่ทำความผิดปรับปรุงตัวการรายงานผู้ปกครองทราบความประพฤติของนักเรียนและการส่งเสริมการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย 2) แนวทางการตกแต่งได้แก่การสร้างคู่มือการปฏิบัติตนสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนการสนับสนุนให้กรรมการนักเรียนดูแลเพื่อนและรุ่นน้องการกำหนดให้นักเรียนมีครูที่ปรึกษาสร้างความใกล้ชิดและให้คำแนะนำแก่นักเรียนการกำหนดขั้นตอนการตกแต่งเดือนและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดโครงการอบรมอัลลากูแก่นักเรียน 3) แนวทางการนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม ได้แก่ การสอนและการบูรณาการในรายวิชาเรียนการจัดแหล่งเรียนรู้การเชิญผู้มีความรู้บรรยายประวัติศาสตร์อิสลามและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดทำสื่อการสอนประวัติศาสตร์อิสลาม 4) แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังอัลลากูอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องระหว่างภาคการศึกษาเช่นกิจกรรมปลูกฝังการศรัทธากิจกรรมประจำวันและกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาการติดตามประเมินผลการแนะนำผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของกิจกรรมและการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรม และ 5) แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีได้แก่การสร้างสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมการจัด

ภูมิทัศน์สวญามการรณรงค์รักษาความสะอาดการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปลูกฝังอัลลัการร่วมมือกับชุมชน ไม่สอดคล้องกับ ซูเฟียร์ คำสำราญ (2549: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ผลการวิจัย พบว่า ระดับคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียนด้านความอดทนด้านความเมตตา ด้านการให้อภัยและโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน องค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลครอบคลุมด้านความรู้ทักษะและเจตคติของผู้เรียนผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ดังนั้น ควรเปิดโอกาสผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2553: 11) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานคือการประเมินเพื่อพัฒนานักเรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นนักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกๆระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียนระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ เช่น

1) การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายเช่นการซักถามการสังเกตการตรวจการบ้านการประเมินโครงงานการประเมินชิ้นงาน/ภาระงานแฟ้มสะสมงานการใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินตนเองเพื่อนประเมินเพื่อนผู้ปกครองร่วมประเมินในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดที่การสอนซ่อมเสริมการประเมินระดับชั้นเรียนเรียนเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่และมากน้อยเพียงใดมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใดนอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วยทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 2) การประเมินระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายปี/รายภาคผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนานักเรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่า ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตามเป้าหมายหรือไม่นักเรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบายหลักสูตรโครงการหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชน

3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบ โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้เพราะการประเมินรูปแบบหรือการ

ทดสอบรูปแบบมีความสำคัญ เพราะเป็นการตรวจสอบรูปแบบนั้นๆ ว่ามีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพียงตรง เชื่อถือได้เพียงใด โดยปกติแล้วการวัดทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะประเมินรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติผลของการประเมินรูปแบบจะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้นๆ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไปผลการประเมินแสดงว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นเชื่อถือได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นร่วมกันว่ารูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 มีความเหมาะสมความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด สอดคล้องกับกำหนด จิตตะมาก (2548: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับมาดาสสครีเวน และสตัฟฟ์บีม (Maduas, Scriven; & Stufflebeam. 1983: 399-402) ที่ได้เสนอแนวทางการประเมินรูปแบบ ดังนี้ 1) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริง 2) มาตรฐานด้านความประโยชน์เป็นลักษณะการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นลักษณะการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและคุณธรรม และ 4) มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุมเป็นลักษณะการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้เนื้อหาครอบคลุม ครบถ้วนตามความต้องการที่กำหนดไว้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ควรมีนโยบายส่งเสริมให้สถานศึกษานำรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ

2. การนำรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไปใช้จะต้องมีความสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

3. จากผลสรุปพบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบควรนำไปสู่การปฏิบัติจริงและเชื่อว่ารูปแบบนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาตนเองด้านการยึดมั่นศรัทธาการปฏิบัติศาสนกิจการมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลามและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสมและสันติสุข

4. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่จะนำรูปแบบนี้ไปใช้ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ เช่น ตั้งคณะกรรมการ มีประชุมชี้แจงทำความเข้าใจรูปแบบและแนวทางการดำเนินการ รวมทั้งควรมีการประเมินผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำจุดเด่นหรือความสำเร็จของรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการและรักษามาตรฐานการปฏิบัติตามรูปแบบการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ไว้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบ และควรนำรูปแบบไปใช้ผ่านกระบวนการเสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในครอบครัวชุมชนและสังคม เพื่อให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมและมีกระบวนการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ต่อเนื่องและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็กและเยาวชนทุกคน

บรรณานุกรม

- กนกพร เพ็ชรพงศ์ และคณะ. (2558). **บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน**. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2558, จาก <http://www.grad.nu.ac>.
- กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2549). **คู่มือการดำเนินงานตามโครงการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ปีงบประมาณ 2549**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2544). **กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัญจน์คหัฐ ปิยะกาญจน์. (2553). **วิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนาแรงงาน และสวัสดิการมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **แนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า. (2559). **พัฒนาการศึกษาแก้ปัญหา จชต**. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2559, จาก <http://www.southpeace.go.th/th/Article>.
- กำแหง จิตตะมาก. (2548). **แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชัชชญา พีระธรณิศร์. (2552, กรกฎาคม-ธันวาคม). **“บทบาทของผู้สอนในการจัดการสอน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม”**. วารสารพัฒนาการเรียนการสอน. 3(2): 4-77.
- ชูเฟียรย์ คำสำราญ. (2549). **คุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ปัตตานียะลาและนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.

- มนุศักดิ์ ไช้เถื่อน. (2553). **สภาพปัญหาและแนวทางการปลูกฝังอัตลักษณ์แก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มานิตย์ คงเจริญ. (2545). **บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญจังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- มูมินะห์ นูงดาหยง. (2552). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษา. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เยาวลักษณ์ แสงดวงดี. (2559). **หลักการศาสนา พราหมณ์ - ฮินดู พุทธ คริสต์ อิสลาม ชิกข์**. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2559, จาก [http:// www.aecnews.co.th/buddhism/read/51](http://www.aecnews.co.th/buddhism/read/51)
- ศักดิ์ดา สถาพรจนา. (2549). **การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. คุษฎีบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. (2559ก). **ข้อมูลสารสนเทศ**. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2559, จาก http://www.nara1.org/web/attachments/093_อัตรากำลังครู.pdf
- _____. (2559ข). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 1 พ.ศ. 2555-2558**. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2559, จาก www.Nara1.org/web/ attachments/063_ส่วนที่%201%20-3.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักงานงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. (2551). **การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สุพัตรา สุภาพ. (2549). **ปัญหาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2546). **วิธีการเรียนรู้: คุณลักษณะที่คาดหวังในช่วงวัย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- หทัยรัตน์ มาประณีต. (2553). **การเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์**. เอกสารประกอบการสอนวิชา SWU 251 Man and Society. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Keeves, J.P. (1997). **Models and Model Building**. In Keeves, J.P. (ed.). *Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook*. 2nd ed., Oxford: Peraman Press.
- Krejcie, R.V.; & Morgan, D. W. (1970). **"Determining Sample Size for Research Activities"**. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1967). **The Human Organization**. New York: McGraw-Hill.
- Stufflebeam, D. L. (1983). **The CIPP model for program evaluation**. In G. F. Madaus, M. Scriven, & D. L. Stufflebeam (Eds.), *Evaluation models* (Chapter 7, pp. 117-141). Boston: Kluwer-Nijhoff.